

FM: Rūpniecībā aizvadīts ienesīgs gads, sekos jauni izaicinājumi

Publicēts: 04.01.2022.

[Jaunami](#)

2021. gada nogalē Latvijas rūpnieki stājušies pretī jauniem izaicinājumiem, kas sarežģītāku padarīs arī jauno 2022. gadu. Neskatoties uz straujo energoresursu cenu pieaugumu, kas sadārdzina arī izejvielas, rūpniecības nozarē 2021. gads aizvadīts ļoti pozitīvā zīmē, janvārī-novembrī rūpniecības apjomiem pieaugot par 6,4% salīdzināmās cenās, salīdzinājumā ar attiecīgo periodu 2020. gadā, liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati.

Pērnā gada 11 mēnešos rūpniecībā uzrādīto 6,4% pieaugumu nodrošināja galvenokārt kāpums apstrādes rūpniecībā par 7,5% un pieaugums ieguves rūpniecībā par 5,9%. Elektroenerģijas un gāzes apgāde bijusi ļoti svārstīga, veidojot vidējo pieaugumu 0,9% apmērā.

Taču pērnā gada novembrī fiksēts rūpniecības apjomu pieaugums 1,1% apmērā, kas ir zemākais kāpums starp pērnā gada janvāra-novembra mēnešiem, ko veidoja 1,9% pieaugums apstrādes rūpniecībā, 2,3% kāpums ieguves rūpniecībā, un 4,7% sarukums elektroenerģijas un gāzes apgādē.

2021.gads kokrūpniecībai kopumā ir bijis ļoti ienesīgs, taču gada nogalē ražošanas apjomi ir samazinājušies. Kokrūpniecībā saražotie apjomi pērnā gada novembrī sarukuši par 10,2%, kas ir lielākais samazinājums kopš 2020. gada janvāra. Kokrūpniecībai ir augstākais īpatsvars starp apstrādes rūpniecības apakšnozarēm, tādejādi spēcīgi ietekmējot kopējo apstrādes rūpniecības izaugsmi. Lielais samazinājums daļēji skaidrojams ar augsto 2020. gada bāzi, kad novembrī – decembrī tika sasniegti ražošanas rekordapjomi. Tikmēr mēbeļu ražošana turpina uzrādīt izaugsmi, 2021. gada novembrī apjomiem esot par 16,4% augstākiem kā 2020. gada novembrī.

Kamēr pārtikas produktu ražošanā būtisku izmaiņu 2021. gada otrajā pusē pret 2020. gada attiecīgo periodu nav, tikmēr dzērieni novembrī ražoti par 24,1% vairāk kā gadu iepriekš. Pieaugumu visa 2021. gada garumā, līdz novembrim, uzrāda arī ķīmisko vielu un produktu ražošana, novembrī saražotajiem apjomiem palielinoties par 30%, ko veicina pandēmijas periodam raksturīgais augstais dezinfekcijas līdzekļu u.c. produktu noiets. Nozīmīgu pieaugumu veido arī gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas (+13,8%), kā arī autobūve (+33,7%). Turpretī, samazinājumi fiksēti metālu (-47,3%) un elektrisko iekārtu ražošanā (-6,5%).

Latvijas rūpnieki ar bažām raugās uz jauno, 2022. gadu. Tās raisa gan straujais energoresursu sadārdzinājums, gan atsevišķu izejvielu trūkums visas pasaules tirgū. Ja 2020. gada decembrī elektroenerģijas cena biržā bija vidēji 45 eur/MWh, tad 2021. gada decembrī tā sasniedz 207 eur/MWh, kas veido 4,6 reizu sadārdzinājumu, atsevišķās dienās vidējam rādītājam pārsniedzot 400 eur/MWh un stundu griezumā brīžiem pārsniedzot pat 1000 eur/MWh. Būvmateriālu un kokmateriālu ražošana patērē lielu elektroenerģijas daudzumu, tādēļ būvmateriālu cenas pieaug visstraujāk, 2021. gada novembrī sasniedzot 18,1% sadārdzinājumu pret 2020. gada novembri. Taču būvmateriālu noiets turpmāk paredzams augstā līmenī, jo 2022. gads Latvijas būvniecības nozarē solās būt ļoti intensīvs, kur pieteikti projekti ar neierasti lielām būvniecības platībām.

Elektroenerģijas un gāzes apgādes izlaide 2021. gada novembrī sarukusi par 4,7% pret 2020. gada novembri, ko ietekmēja galvenokārt elektrostacijās saražoto elektroenerģijas apjomu samazinājums par 8,4%. Tajā skaitā, hidroelektrostaciju izlaide augusi par 16%, bet koģenerācijas stacijas ražojušas par 19,5% mazāk kā 2020. gada attiecīgajā periodā. 2021. gada novembrī Latvijas importētās elektroenerģijas apjoms 2,4 reizes pārsniedzis eksportētos apjomus.

Turpmākos notikumus rūpniecībā ietekmēs situācija ar energoresursu cenām un iespējamie valdības lēmumi situācijas uzlabošanai. Pie jaunā Covid-19 *Omikrona* paveida straujas izplatības scenārija, iespējams arī rūpniecības preču pieprasījuma samazinājums. Taču pašlaik pieprasījums pēc precēm joprojām ir augsts un ražotāju noskaņojums – pozitīvs.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-rupnieciba-aizvadits-ienesigs-gads-sekos-jauni-izaicinajumi>